

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Formål og baggrund

Danmark tiltrådte i 1997 Europol-konventionen, der indeholder bestemmelser om oprettelse af en europæisk politienhed med det formål at styrke samarbejdet mellem EU-medlemsstaternes politimyndigheder inden for en række nærmere definerede kriminalitetsformer. Konventionen indeholder tillige regler om oprettelse af analysedatabaser og et informationssystem, som skal benyttes med henblik på at lette efterforskningen af de omfattede kriminalitetsformer. Endelig indeholder konventionen regler om samarbejdet mellem Europol og medlemsstaterne samt samarbejdet mellem Europol og tredjelande og organisationer. Konventionen trådte i kraft den 1. oktober 1998, og Europol påbegyndte sit virke den 1. juli 1999.

Europol-konventionen er gennemført i dansk ret ved lov nr. 415 af 10. juni 1997 om gennemførelse af Europol-konventionen (fremover benævnt Europol-loven).

Lovforslaget har til formål at gennemføre de nødvendige ændringer og udbygninger af Europol-loven med henblik på, at Danmark kan gennemføre de bestemmelser, som følger af tre tillægsprotokoller til Europol-konventionen.

Det drejer sig for det første om en protokol af 30. november 2000 (1. tillægsprotokol), som har til formål at udvide Europolis kompetence til generelt at omfatte ulovlig hvidvaskning af penge i tilknytning til alle former for forbrydelser.

For det andet tager lovforslaget sigte på at gennemføre en protokol af 28. november 2002 (2. tillægsprotokol), som vil gøre det muligt for Europol at anmode medlemsstaterne om at indlede strafferetlig efterforskning i specifikke tilfælde, og som ligeledes vil muliggøre, at Europol kan deltage i fælles efterforskningsskold. Herudover indeholder tillægsprotokollen regler vedrørende erstatningsansvar og immunitet i tilknytning til Europolis deltagelse i fælles efterforskningsskold.

Endelig omfatter lovforslaget – for det tredje – en protokol af 27. november 2003 (3. tillægsprotokol), som bl.a. medfører en udvidelse af Europolis mandat og opgaver, en mulighed for at medlemsstaterne kan lade andre kompetente myndigheder (end den nationale enhed) have direkte kontakt med Europol, en øget fleksibilitet i reglerne om oprettelse af analysedatabaser samt en forbedring af den demokratiske kontrol med Europol.

I tilknytning til gennemførelsen af de ovennævnte protokoller foreslås der en mindre ændring af lov nr. 258 af 8. maj 2002 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet og lov om international fuldbyrdelse af straf m.v., hvorved det – i lighed med, hvad der foreslås i relation til Europol-ansatte – fastsættes, at klager over andre medlemsstaters embedsmænds adfærd i forbindelse med deltagelse i fælles efterforskningsskold i Danmark behandles efter de samme regler, som gælder for behandlingen af klager over dansk politipersonales adfærd.

Med en vedtagelse af lovforslaget giver Folketinget samtykke til, at Danmark tiltræder de nævnte tillægsprotokoller til Europol-konventionen. Det skal bemærkes, at Det Europæiske Råd i sin erklæring af 25. marts 2004 om bekæmpelse af terrorisme har opfordret medlemsstaterne til at gennemføre de nævnte protokoller til Europol-konventionen inden december 2004.

2. Gældende ret

2.1. Lov nr. 415 af 10. juni 1997 om gennemførelse af Europol-konventionen

Danmark undertegnede den 26. juli 1995 sammen med de øvrige daværende medlemsstater konventionen om oprettelse af en europæisk politienhed (Europol-konventionen). Folketinget bemyndigede ved lov nr. 415 af 10. juni 1997 regeringen til at ratificere konventionen på Danmarks vegne (se Folketingstidende 1996-97, forhandlingerne, sp. 4939, 7571 og 8268, tillæg A, sp. 3840 og 3792, tillæg B 1052 og 1501, tillæg